

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гумантарний університет
Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій**

**АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.**

Рівне – 2021

УДК: 373

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 27.05.2021 р.)

Редакційна колегія:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – голова оргкомітету;
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук, професор, перший проректор РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Дейнега Олександр Вікторович** – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;
- Юхименко-Назарук Ірина Анатоліївна** – доктор економічних наук, професор, декан факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ;
- Лісова Світлана Валеріївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Поліщук Наталія Валодимирівна** – доктор філософських наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Дупак Надія Василівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Фещук Юрій Вікторович** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ;
- Герасименко Олександр Анатолійович** – кандидат історичних наук, доцент кафедри професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ.

Рецензент:

- Савченко Лариса Олексіївна** – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики технологічної освіти ДВНЗ (Криворізький Національний університет);
- Шевців Зоя Михайлівна** – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти (Рівненський державний гуманітарний університет).

Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів. Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (м. Рівне, 28 квітня 2021 року). Рівне: РВВ РДГУ, 2021. 140 с.

У збірнику представлені матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців у контексті Євроінтеграційних процесів”.

Розглядаються актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки фахівців профільної та вищої освіти, сфери обслуговування (Готельно-ресторанної справи), вимоги сучасної школи до якісної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання та технологій, можливості впровадження сучасних педагогічних технологій у систему підготовки компетентного фахівця вищого навчального закладу.

Збірник призначений для науковців, викладачів, магістрів, здобувачів вищої освіти, а також для широкого кола читачів.

ЗМІСТ

<i>Герасименко О.А.</i> Реалізація та зміст дисципліни «Основи техніки і технологій» для майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.	5
<i>Герасименко О.А., Коваль В.В.</i> Особливості використання методу наочності під час формування в учнів 7-8 класів вміння оздоблювати вироби різьбленням на уроках трудового навчання.	8
<i>Дупак Н.В.</i> Теоретико-методологічні засади професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи у контексті євроінтеграційних процесів.	14
<i>Жукова А.М.</i> Загальні концептуальні засади формування професійно-педагогічної компетентності у майбутніх педагогів.	19
<i>Кирильчук Ю.В.</i> Активізація навчально-пізнавальної діяльності особистості як необхідна умова підвищення якості підготовки майбутніх вчителів технологій.	25
<i>Кирильчук Ю.В., Лесковець А.М.</i> Теоретичні засади розвитку просторового мислення в учнів старших класів у процесі вивчення предмету «Технології» з використанням компетентнісно-орієнтованих технологій.	29
<i>Лісова С.В.</i> Особливості ефективної професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи в умовах вищого навчального закладу.	33
<i>Літвінчук С.Б.</i> Професійна підготовка майбутніх фахівців-аграріїв в контексті викликів сьогодення.	39
<i>Мойсеєць К.В.</i> Текстова вишивка як елемент кодування слів.	42
<i>Парфенюк О.В.</i> Аналіз графічної підготовки здобувачів вищої освіти у ЗВО України та зарубіжжя.	49
<i>Поліщук Н.В., Гречко В.О.</i> Формування професійної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання та фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) при вивченні дисципліни «Основи проектування та моделювання».	54
<i>Поліщук Н.В., Крунич В.Р.</i> Основи дизайну у професійній діяльності педагога професійного навчання та фахівця сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).	62
<i>Саванчук О.А.</i> використання сучасних прогресивних технологій у формуванні творчої компетентності майбутнього вчителя трудового навчання.	70
<i>Симонович Н.В., Варфоломєєв Д.І.</i> Змістова характеристика проектно-технологічної компетентності учнів старших класів та її розвиток у процесі трудового навчання.	75
<i>Симонович Н.В., Король О.В.</i> Формування підприємницької компетентності учнів 10-11-х класів у процесі вивчення предмету «Технології».	80
<i>Сингаївський Д.В., Бохін Я.С.</i> Теоретичні основи розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на гурткових заняттях з технічної творчості.	84

Улітіна К.А. Професійна підготовка фахівців у вищих закладах освіти в контексті Болонського процесу.	88
Фещук Ю.В., Боюка Ю.А. Графічна компетентність учнів старших класів та її розвиток на заняттях з предмету «Технології» з використанням SMART-технологій.	91
Фещук Ю.В., Герасименко О.А. Використання методу вправ у процесі вивчення профілю «Основи дизайну» в 10-х класах.	94
Фещук Ю.В., Качинська І.М. Теоретичні аспекти розвитку вмінь розробки структурованої документації в учнів старших класів на заняттях предмету «Технології».	99
Шурин О.І. Реалізація ІКТ у процесі фахової підготовки майбутніх учителів технологій.	103
Яциур М.С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій в профорієнтаційній підготовці майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	106
Яциур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності у майбутніх учителів трудового навчання та технологій.	114
Яциур М.С., Кручик О.В. Професійна спрямованість учнів старших класів яка розвивається в процесі профільного навчання.	121
Яциур М.С., Максименко І.М. Професійні наміри старшокласників та їх розвиток у процесі профільного навчання.	128
Яремчук І.А. Формування професійних компетентностей сучасного вчителя трудового навчання.	133
Відомості про авторів.	137

УДК: [373.5.016:331(07)]:005.591.6

Ю.В. ФЕЩУК

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,
Рівненський державний гуманітарний університет

Ю.А. БОЮКА

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.10. Середня освіта (Трудове навчання та технології),
Рівненський державний гуманітарний університет

ГРАФІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ТА ЇЇ РОЗВИТОК НА ЗАНЯТТЯХ З ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ SMART-ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Проблемі розвитку графічної компетентності учнів на уроках трудового навчання та технологій приділялась значна увага на всіх етапах розвитку педагогіки. Загальновідомо, що успішне розв'язання цієї педагогічно-соціальної проблеми суттєво впливає на якість і ефективність навчального процесу. Тому вона постійно перебуває в центрі уваги. Актуальність проблеми в наш час обумовлена рівнем розвитку науки, на якому яскраво виражена інтеграція природничо-наукових, технічних, суспільних знань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Як показує огляд науково-методичних праць, формуванню оптимального змісту та засобів графічної підготовки молоді у закладах загальної середньої та вищої освіти значну увагу приділяють вчені: О.Д. Ботвінников, А.П. Верхола, В.А. Гервер, Л.О. Гриценко, С.І. Дембинський, В.В. Забронський, В.Я. Науменко, В.К. Сидоренко, Ю.В. Фещук, Н.П. Щетина та ін. Використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема SMART-технологій, в процесі графічної діяльності учнів виглядає досить природно з точки погляду дитини і є одним з самих ефективних способів підвищення мотивації та особистісної орієнтації її навчання, розвитку творчих здібностей та створення успішного емоційного фону.

Нині швидкими темпами здійснюється розвиток SMART-технологій, що надало відповідний поштовх до їх використання, адже традиційні технології та засоби навчання не відповідають сучасним вимогам стрімкому розвитку науково-технічного прогресу. Це спонукає вчителів до впровадження інноваційних методів навчання та використання й адаптування їх у навчальний процес.

Упровадження інформаційних технологій, зокрема SMART-технологій в навчально-виховний процес, висвітлено в працях Г.Ф. Бонч-Бруєвича,

Р.С. Гуревича, М.Ю. Кадемії, М.С. Ніколаєнко і багатьох інших українських вчених, викладачів і методистів.

Відповідно чинних державних програм, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій є національним пріоритетом освіти України в сучасних умовах. З метою досягнення пріоритетних цілей освіти та науки 12 липня 2012 року Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України було видано наказ №812 «Про впровадження пілотного проекту «Learnin – SMART навчання». Метою даного проекту є змістовне наповнення сучасного електронного інформаційного навчального середовища системи загальної середньої і вищої освіти, формування нового рівня освіти та підвищення її якості за рахунок впровадження інтерактивно-комунікаційних технологій [3].

Педагогічні можливості SMART-технологій як засобу навчання по ряду показників набагато перевершують можливості традиційних засобів реалізації навчального процесу. За рахунок великої наочності, використання цих технологій дозволяє привернути увагу учнів до процесу навчання, підвищує мотивацію. Однак стосовно розвитку графічної компетентності учнів старших класів на заняттях з предмету «Технології» ця проблема є мало досліджуваною. Це пов'язано із недостатністю матеріального та методичного забезпечення навчальних кабінетів та з тим, що вчителі мають бути не тільки добре обізнаними у професійній царині, а й мати широкий світогляд, світосприйняття, вміння використовувати сучасні технології для роботи як з інформаційними ресурсами, так і з молоддю.

Формування цілей статті (постановка завдання). З метою розвитку графічної компетентності в учнів старших класів з використанням SMART-технологій зміст предмету «Технології» має бути розроблений у новому форматі: крім забезпечення засвоєння знань, навичок та умінь вони одночасно мають мотивувати особистість до навчання. Адже зацікавити сучасного учня простими текстовими посібниками вже практично неможливо. Необхідно створювати такий сценарій, який би захоплював і спонукав до творчої та наукової діяльності сучасну молодь.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Освітня галузь «Технології» Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти включає у зміст освіти технологічний компонент, який визначає завдання відповідно до обраної проблеми, застосовує інформаційно-комунікаційні технології, навчає читати і розуміти графічні зображення, визначає і здійснює відбір інструментів і матеріалів. [1].

Компетентність – це здатність людини продуктивно, з належною якістю і у відповідний час виконувати певну діяльність чи дії у визначених, як правило нових, умовах. Будь-яке вміння включає в себе уявлення, поняття, знання, навички концентрації, розподілу і переключення уваги, навички сприйняття, мислення, самоконтролю і регуляції процесу діяльності [2].

Графічна компетентність – це вміння читати різноманітні графічні зображення (креслення, схеми, малюнки, графіки тощо), вміння їх будувати (виконувати) за допомогою різноманітних креслярських інструментів, а також від руки і на око, вміння акуратно, раціонально оформлювати записи, моделювати й конструювати графічні ситуації, оперувати графічними об'єктами на ЕОМ. Включає сукупність взаємозв'язаних графічних якостей школяра (знань, умінь, навичок, способів графічної діяльності, особистісного ставлення), що задаються по відношенню до певного кола предметів і процесів, і необхідних для якісної продуктивної діяльності по відношенню до них [2].

Зміст модуля «Креслення» предмету «Технології» [4], передбачає розвиток в учнів 10-11-х класів графічної компетентності. Опанувавши цей модуль, учні мають засвоїти «мову техніки», стануть компетентнішими у читанні креслеників та інших графічних документів та зможуть виконувати графічні зображення виробів, які планують виготовити у процесі реалізації власних проєктів.

Одним із шляхів розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на уроках модуля «Креслення» предмету «Технології» може бути використання SMART-технологій. SMART-технології – це інтерактивний навчальний комплекс, що дає змогу створювати, редагувати та поширювати мультимедійні навчальні матеріали, як в під час уроків, так і в позакласній роботі [5].

Нами розроблені SMART-технології для уроків модуля «Креслення» предмету «Технології» на основі інтерактивної приставки «Mimio», яка разом з комп'ютером і проєктором, перетворює звичайну дошку в інтерактивну, електронну. На відміну від традиційних інтерактивних дошок, мобільний комплект портативного обладнання MIMIO може використовуватися на будь-який твердій поверхні.

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отже, з огляду на обставини, продиктовані сучасними умовами, необхідно збільшувати наочність, доступність і в той же час ефективний обсяг наданої учнями в рамках навчання інформації, що представляється практично нездійсненним завданням без залучення сучасних технологій, особливо у графічній підготовці учнів. За допомогою SMART-технологій, без залучення великих фінансових, а також тимчасових витрат, цілком можливо вирішити ці та багато інших проблем. Ці технології допомагають використовувати виділений для проведення навчання час максимально ефективно і збільшують ефективність освіти в цілому.

Перспективи подальших пошуків у зазначеному напрямку дослідження полягають у розробці методики розвитку графічної компетентності в учнів старших класів на заняттях з предмету «Технології» з використання SMART-технологій та перевірки її ефективності на практиці.

Список літератури:

1. Державний стандарт – запорука якісної освіти (пост. КМУ від 23 листопада 2011р. № 1392). Трудова підготовка в сучасній школі. 2012. №2-3. С. 2-8.
2. Олефіренко Т.О. Формування графічної компетентності у майбутніх учителів технологій [Рукопис]: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Київ: Національний унів-т біоресурсів і природокористування України, 2011. 20 с.
3. Про впровадження пілотного проекту «Learnin – SMART навчання?». Наказ МОН №812 від 12.07.12 року. URL: <http://osvita.ua> (дата звернення 02.11.2020).
4. Навчальна програма «Технології 10-11 класи. Рівень стандарту, академічний рівень» (авт.: А. Терещук та інші). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> (дата звернення 02.12.2020).
5. Smart-освіта: ресурси та перспективи: матеріали Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 16-17 жовтня 2014 р.): тези доповідей. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 350 с.

УДК: [373.5016:331(07)];005.591.6

Ю.В. ФЕЩУК

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,
Рівненський державний гуманітарний університет

О.А. ГЕРАСИМЕНКО

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 014.10. Середня освіта(Трудове навчання та технології);
кандидат історичних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій,
Рівненський державний гуманітарний університет

**ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ВПРАВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРОФІЛЮ
«ОСНОВИ ДИЗАЙНУ» В 10-Х КЛАСАХ**

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Становлення ринкових відносин у суспільстві окреслює необхідність якісної підготовки фахівців нової генерації, здатних забезпечити конкурентоспроможність вітчизняної продукції шляхом удосконалення її естетичних якостей. Досвід розвинених держав засвідчує, що дизайн як ключовий елемент сучасної економічної політики забезпечує її усталеність і конкурентні переваги у світовому ринковому просторі й визначає особливі вимоги до системи професійної підготовки дизайнерів, розвитку їхньої проектної культури [4].

Наукове видання

АКТУЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
28 квітня 2021 р.

Упорядники: Герасименко Олександр Анатолійович,
Дупак Надія Василівна,
Поліщук Наталія Володимирівна,
Симонович Наталія Василівна,
Фещук Юрій Вікторович

Друкується без редакційної правки

Відповідальний за випуск Лісова С.В.

Здано до набору 19.04.2021 р. Підписано до друку 26.05.2021 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 11,1.

Редакційно-видавничий відділ
Рівненського державного гуманітарного університету,
33028, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12